

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conciliorvm Omnivm Generalivm Et Provincialivm Collectio Regia

Ab anno CCCXIV. ad annum CCCXLVI.

Parisiis, 1644

De Tempore Qvo Celebratvm Fvit Concilivm Nicaenvm.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15072

Idem decadis 10. cap. 2.

Ex disputatione contra Phaedonem philosophum, quæ est in prima Synodo. * Fides, inquit, catholica vnam solum diuinitatem nouit, & hanc colit, Patris, Filii, & Spiritus sancti. præter hanc non reputabitur altera.

* Lib. 2.
c. 22.

Ο αὐτὸς δεκάδος ἰ. κεφ. β.

Απὸ τῆς πρὸς Φαίδωνα τὸν φιλόσοφον διαλέξεως, ἐκ τῆς πρῆτης συνόδου. ἡ δὲ καθολικὴ πίστις μίαν μόνην οἶδε θεότητα, καὶ τῷ τῷ προσβῶει, πατρὸς, υἱοῦ, καὶ ἁγίου πνεύματος. ὅτι τῷ οὐ λογισθῆσται ἕτερον.

ANNA
CHRIST
34

DE TEMPORE
QVO CELEBRATVM FVIT
CONCILIVM NICÆNVM.

CONCILIVM Nicænum sub papa Siluestro celebratum fuisse, & Latinae subscriptiones Canonum, & omnium veterum, qui de ea rescripserunt, monumenta vel affirmant, vel significant, vno excepto^b Sozomeni de prauato loco, quem Cassiodorus historiae tripartitæ concinnator, & alii recentiores secuti sunt. Inde orta est de tempore Concilii Nicæni ingens apud posteros controuersia, alii calculum subscriptionum Latinarum & auctoritatem Eusebii, Hieronymi, Socratis, Theodoretii & Gelasii Cyziceni, qui omnes illud vel diserte vel tacite ad Siluestri ætatem referunt, proponentibus: aliis Sozomenum, qui contra omnium vel maiorum vel æqualium suorum fidem, ipsum ad Iulii pontificatum mendose deprimit, opponentibus. ^c Photius ut utramque partem conciliet, & Sozomenum cum Gelasio Cyziceno in concordiam reducat, sub Siluestro inceptum, sub Iulio absolutum statuit. Hæretici nostri sæculi (quorum in omnibus studium est officere Romanæ ecclesiæ, quæ ut antiquiorem, ita saniolem sententiam tuetur) Sozomeni corruptum locum abripiunt, & sub Iulio celebratum fuisse importune contendunt. Quod falso fundamento niti, mendumque manifestum in Sozomeni scriptione esse, vel ex marginali annotatione quæ in textum irrepsit, vel ex voce πωλιός, id est senex, canus, venerandus, quæ vitio scribæ in Ιούλιος euaserit, sic ex Sozomeno ipso demonstratur. Primum, causa quam prætexit Sozomenus, cur Concilio Nicæno non interfuerit Romanus pontifex, decrepitam scilicet senectutem, in Iulium cadere nullo modo potest, qui iuxta Socratem & Sozomenum ipsum, vsque ad triginta fere annos post Concilium Nicænum ætatem produxit. Tradit enim^d Socrates, atque ex ipso^e Sozomeno, Constantium post tyrannos Magnentium, Siluanum & Gallum cæsos, Sirmio Romam ad triumphandum profectum, ac

* Euseb. in
chron. vbi
pro 22. ma-
le scriptū 2.
Hieron. in
chro. Socr.
lib. 2. ca. 27.
Theod. hist.
eccl. 1. 1. c. 3.
Gelas. Cy-
zic. lib. 1.
^b Sozo. hist.
eccl. lib. 1.
cap. 16.

^c Phot. ep.
ad Mich.
Bulg.

^d Socr. hist.
eccl. lib. 2.
cap. 27.
^e Sozo. hist.
eccl. lib. 4.
cap. 7.

eodem tempore Concilium in Italia conuocasse, dumque ad illud
 episcopi iter pararent, Iulium episcopum Romanum e viuis excessif-
 se. Magnentius autem cæsus fuit, iuxta ^f Sozomenum, sub sexto ^f Soz. ibid.
 consulatu Constantii, & secundo Galli, qui annus a Concilio Nicæno ^{c. 6.}
 XXVIII. numeratur: Gallus vero iuxta eundem ^g Sozomenum, sub ^g Sozom.
 septimo consulatu Constantii, & tertio sui ipsius, qui annus est ^{ibidem.}
 XXIX. a Concilio: & Siluanus, teste ^h Ammiano Marcellino, post ^h Ammian.
 Gallum. Qui ergo fieri potuit, ut qui ecclesiam Romanam, secun- ^{Marcel. l. 15.}
 dum Sozomenum, trigesimo fere post Concilium Nicænum anno re-
 gebat, ob grauiorem ætatem Concilio Nicæno adesse nequiverit?
 Præterea, Iulii pontificatum fuisse viginti quinque annorum scri-
 bit ⁱ Sozomenus, idque etiam mendose, in ^u verso, ut constat ex ^k So- ¹ Sozo. ib.
 crate, unde Sozomenus illa omnia fere de verbo ad verbum expref- ^{c. 7.}
 sit, qui solos quindecim annos Iulio tribuit. Sed concedamus Iu- ² Socr. ibi-
 lium annis viginti quinque ecclesiam rexisse: quomodo potuit qui ^{dem.}
 viginti quinque annis in sede vixit, & obiit trigesimo fere post Con-
 cilium Nicænum anno, tempore Concilii Nicæni pontificatum ten-
 uisse? Adde ¹ Sozomeni ἐπιχλω, qui in prolegomenis Concilii Ni- ¹ Soz. lib. 1.
 cæni, ut exordium historiæ suæ temporis nota signaret, sic prælo- ^{cap. 2.}
 cutus est: Crispo & Constantino Cæsaribus consulibus, Romanæ
 ecclesiæ antistes fuit Siluester. Fuisse autem tum consulatum Crispi
 & Constantini tertium, idem ^m Sozomenus ita in præfatione operis ^m Sozo. in
 sui attestatur: Sum vero historiam exorsus a Crispo & Constantino ^{præf.}
 Cæsaribus iam tertium consulibus. Atqui tertius consulatus Crispi
 & Constantini, qui annus Christi CCCXXIV. fuit, immediate præ-
 cessit consulatū Paulini & Iuliani, id est, annum Christi CCCXXV.
 sub quo celebrata est Synodus Nicæna, auctore ⁿ Socrate, & ^o Sozo- ⁿ Socr. l. 1.
 meno ipso, qui exitum Concilii in principium vicennialium Constan- ^{c. 9.}
 tini incidisse affirmat. Quomodo ergo dici potest, legatos ecclesiæ Ro- ^o Sozo. l. 1.
 manæ in Synodo Nicæna missos fuisse a Iulio, quos ob locorum in- ^{c. 25.}
 terualla multo ante Concilium destinatos oportuit, cum finis consu-
 latus Crispi & Constantini vix quatuor mensibus Concilium Ni-
 cænum mense ^p Maio anni sequentis celebratum anteuenterit, & ^p Socr. l. 1.
 Marcus Romanus pontifex, eodem Sozomeno, ut mox videbitur, ^{c. 9.}
 teste, inter Siluestrum & Iulium medius intercesserit? Accedit etiam
 querela Iulii, ut ^q Sozomenus ipse refert, apud episcopos orientales, ^q Sozo. l. 1.
 quod eum ad Synodum Antiochenam non vocassent. Hoc autem ut ^{c. 9.}
 stare potest cum excusatione senectutis, ob quam non adfuit Con-
 cilio Nicæno, quod sedecim annis Antiocheno illo antiquius fuit? J-
 mo quare Iulio senectutis causam prætexuit Sozomenus, cur a Con-
 Concil. Tom. 2.

cilio Nicæno abfuerit, non autem eam multo magis attulit, cur ad
 Concilium Sardicense, quod duobus & viginti annis posterius Ni-
 cæno fuit, non profectus sit, sed tantum per legatos ei interfuerit? ANNO
CHRIST.
337
 Sed quid argumentis opus est, cum extet apud Sozomenum ipsum lo-
 cus expressus, qui uno ictu hanc difficultatem euacuat, disertisque
 verbis profitetur, Iulium longo post Concilium Nicænum interuallo,
 & circa tempora conciliabuli Antiocheni aduersus Eustathium
 (qui in Concilio Nicæno episcopus Antiochenus fuerat) celebrati, in
 pontificem Romanum electum fuisse, atque ideo nunquam Sozome-
 no in mentem venire potuisse, ut Concilium Nicænum sub Iulio col-
 locaret? Ipse enim Sozomenus, qui lib. I. cap. XVI. asserit Romanum
 pontificem ob pondus ætatis Concilio Nicæno non adfuisse, quique
 ultimo capite eiusdem primi libri vniuersam Concilii Nicæni histo-
 riam omnino absoluit, præfixa fronti secundi libri hac clausula: Ha-
 ctenus finem habuere quæ in Nicæa gesta sunt: ac deinde toto secun-
 do libro ad ea descendit narranda, quæ sub reliquo Constantini im-
 perio contigerunt: is, inquam, ipse Sozomenus, postquam rebus Con-
 ciliii Nicæni finem imposuit, per integra priora secundi libri septem-
 cim capita percurrit ea quæ inter Concilium Nicænum, & Antio-
 chenum in causa Eustathii celebratum, intercesserunt; & demum
 XVIII. capite, Antiocheni Concilii celebrationem, Eustathii abdic-
 tionem, & Euphronii subrogationem descripsit: tandem deueniens
 ad XIX. libri secundi caput, affirmat sub id tempus, Siluestro mor-
 tuo, ac in eius locum ad breue spatium, id est, secundum Hierony-
 mum, menses octo, suffecto Marco, Iulium in sedem Romanam eu-
 ctum fuisse. verba eius sunt: ^r Per id tempus cum Marcus post Sil-
 uestrum ad exiguum tempus episcopatum Romanum gessisset, Iulius
 in illam sedem successit: in sedem autem Hierosolymitanam post Ma-
 carium, Maximus. Hæc non aduertisse Bedam & ceteros Latinos
 scriptores, qui pene Cassiodori vestigiis insliterunt, minor culpa est:
 non enim extabat apud eos integrum Sozomeni exemplar, ubi hic lo-
 cus habetur, sed tantum tessera quædam in illo historiae tripartite
 vermiculato opere insertæ. At novos istos censors & integro Sozome-
 ni exemplari fretos, & adeo oculos, ut sibi nihil non videre vi-
 deantur, quis excusare poterit? Sed de his hæctenus.

^r Hieron. in
chr.

^r Sozo. l. 2.
c. 19.